ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 4.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ***ВТОРНИКЪ,*** *14-го Января.* — **1847** — *Wilno.* ***WTOREK,*** *14-go Stycznia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Января.

Высочайшимъ Приказомъ, 28-го Декабря, Ея Императорское Высочество Великая Княжна Екатерина Михаиловна назначена Шефомъ Серпуховскаго Уланскаго Полка, которому и именоваться Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Екатерины Михаиловны Полкомъ.

—

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи Генералъ-Лейтенантъ *Ланской 1-й*; Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго: Командиръ 1-й Гвардейской Пѣхотной Бригады и Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго Полка Генералъ-Маіоръ *Жерковъ 1-й*, Командиръ Образцоваго Пѣхотнаго Полка, Генералъ-Маіоръ *Максимовичъ 1-й*, и Командиръ 2-й Бригады 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи и Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго Полка, Генералъ-Маіоръ *Энгельгардтъ 1-й*; того же ордена и степени безъ Короны, Командующій 4-ю Флотскою Дивизіею, Контръ-Адмиралъ *Юрьевъ 1-й*.

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны 1-й степени, Непремѣнный Презусъ Коммисіи Военнаго Суда при Санктпетербургскомъ Ордонансъ-Гаузѣ, Генералъ-Маіоръ, состоящій по Артиллеріи *Дитериксъ 2-й* и Командиръ Лейбъ-Гвардіи Конно-Гренадерскаго Полка, Генералъ-Маіоръ *Корфъ*.

—

По Высочайшему повелѣнію, состоявшемуся въ 16 день Октября 1844 г., назначенъ былъ для жителей Остзейскихъ и западныхъ губерній двухгодичный срокъ, въ теченіе коего должны они сбыть находящуюся у нихъ иностранную и Польскую низкопробную монету, съ тѣмъ, чтобъ по истеченіи сего срока привести въ полное дѣйствіе запретительныя постановленія и мѣры взысканій за употребленіе оной, на точномъ основаніи Монетнаго Устава; о чемъ по распоряженію Гг. Генералъ-Губернаторовъ тѣхъ губерній и было тогда же объявлено жителямъ оныхъ. — Тѣмъ же Высочайшимъ повелѣніемъ было возложено на Министра Финансовъ представить благовременно Государственному Совѣту предположеніе о томъ, какіе способы могли бы безъ неудобства быть приняты для окончательнаго сбыта биллона, могущаго остаться въ обращеніи по истеченіи назначеннаго для того срока:

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 8-go Stycznia.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 28-go Grudnia, Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Katarzyna Michałówna, mianowana Szefem Sierpuchowskiego Półku Ułanów, który ma się odtąd nazywać półkiem Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Xiężniczki Maryi Michałówny.

—

Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego, Naczelnik 1-éj Dywizyi Lekkiéj Jazdy Gwardyi, Jenerał-Porucznik *Łanskoj* 1; Św. Anny klassy 1-éj, z Koroną Cesarską: Dowódzca 1-éj Brygady Piechoty Gwardyi i Preobrażeńskiego Półku Lejb-Gwardyi Jenerał-Major *Żerkow* 1; Dowódzca Wzorowego Półku Piechoty, Jenerał-Major *Maximowicz* 1, i Dowódzca 2-éj Brygady 1-éj Lekkiéj Dywizyi Jazdy Gwardyjskiéj i Półku Huzarów Gwardyi, Jenerał-Major *Engelhardt* 1; tegoż Orderu i klassy bez Korony: Dowodzący 4-tą Dywizyą Floty, Kontr-Admirał *Jurjew* 1.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Anny klassy 1-éj, Stały Prezes Kommissyi Sądu Wojennego przy Petersburgskim Ordonanshauzie, Jenerał-Major liczący się w Artylleryi *Dietrichs* 2, i Dowódzca Konno-Grenadyerskiego Półku Lejb-Gwardyi, Jenerał-Major *Korf*.

—

W skutek Najwyższego rozkazu, nastałego 16 Października 1844 r., zakreślony był dla mieszkańców Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii dwuletni termin, w ciągu którego powinni byli zbyć znajdującą się u siebie zagraniczną i Polską nizkiéj proby monetę, z tém zastrzeżeniem, iż po upływie tego czasu miano wprowadzić w wykonanie postanowienia zakazowe, jako też kary za używanie onéj, na ścisłéj zasadzie menniczéj ustawy; o czém z rozporządzenia PP. Jenerał-Gubernatorów rzeczonych gubernii, zawiadomieni zostali naówczas tameczni mieszkańcy. W tymże samym Najwyższym rozkazie zalecono było Ministrowi Skarbu, aby przedstawił wcześnie Radzie Państwa środek, jakimby można było bez niedogodności zbyć ostatecznie billon, (zdawkową monetę) mogący jeszcze pozostać w obiegu po upływie zakreślonego terminu. W skutek tego zlecenia, po uprzedniém porozumieniu się z PP. Jenerał-Gubernatorami Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii, i o-

Въ слѣдствіе сего, по предварительному сношенію съ Гг. Генералъ-Губернаторами Остзейскихъ и западныхъ губерній, получивъ отъ нихъ нужныя по означенному предмету свѣдѣнія, Г. Министръ Финансовъ входилъ 8 Сентября сего года съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, что для скорѣйшаго изъятія низкопробной монеты изъ обращенія, необходимо Высочайше дарованный жителямъ Остзейскихъ и западныхъ губерній двухгодичный срокъ на сбытъ сей монеты продолжить еще на 6 мѣсяцевъ, считая съ 1 Ноября 1846 по 1 Мая 1847 года, и въ теченіе сего срока допустить пріемъ оной въ Уѣздныхъ Казначействахъ тѣхъ губерній, гдѣ таковая монета до сего времени обращалась по цѣнѣ, соотвѣтствующей внутреннему достоинству; на каковой конецъ представлялъ составленную о сей цѣнѣ монетѣ табель. Состоявшееся согласно съ таковымъ представленіемъ его, Г. Министра Финансовъ, мнѣніе Государственнаго Совѣта удостоено въ 4-й день Ноября Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденія. — *Въ семъ мнѣніи изъяснено*: Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Экономіи и дѣлъ Царства Польскаго и въ Общемъ Собраніи, разсмоторѣвъ представленіе Министра Финансовъ о продолженіи срока для сбыта биллона въ Остзейскихъ и западныхъ губерніяхъ, *мнѣніемъ положилъ*: представленіе его, Министра, утвердить и въ слѣдствіе того: 1) Окончательный срокъ для обращенія низкопробной монеты въ губерніяхъ Остзейскихъ и западныхъ продолжить по 1 Мая 1847 г. 2) Въ теченіе сего срока дозволить всякому обмѣнивать монету сію въ мѣстныхъ Уѣздныхъ Казначействахъ, по цѣнамъ, въ составленной Министромъ Финансовъ табели назначеннымъ, поставивъ Казначействамъ въ обязанность вымѣненную низкопробную монету выслать на С.-Петербургскій Монетный Дворъ. 3) По минованіи упомянутаго срока привести въ полное дѣйствіе запретительныя постановленія и мѣры взысканій за употребленіе всякаго рода биллона, на точномъ основаніи статей 176 и 198 Монетнаго Устава (Св. Зак. т. VII и 6-е онаго продолженіе.) 4) Распоряженія сіи обнародовать въ означенныхъ губерніяхъ повсемѣстно. — На семъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу о продолженіи срока для сбыта биллона въ Остзейскихъ и западныхъ губерніяхъ Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Приложенная при семъ Указѣ табель, опредѣляетъ слѣдующія цѣны для обмѣна мѣлкой монеты:

А. Серебряныя монеты.

I. Двухзлотовыя:

Польскія, Россійско-Польскія, Саксонско-Польскія (гульдены) Саксонскія въ $1/3$ таллера) и Прусскіе Дрихтели:

a) Съ означеніемъ года. . . . . . . 28 к. сер.
b) Стертыя, на коихъ не видно года. . 27
c) Стертыя, на коихъ не видно штемпеля 26

Австрійскія (въ 20 крейцеровъ) и Баварскія (копштики) съ означеніемъ года. $17\frac{3}{4}$

II. Однозлотовыя:

Польскія, Россійско-Польскія, Саксонско-Польскія (полугульдены), Саксонскія (въ $1/6$ талера), Баварскія (полукопштики) и Прусскія (въ $1/6$ талера).

a) Съ означеніемъ года. . . . . . . 13 к. сер.
b) Стертыя, на коихъ не видно года . 12

III. 15-ти грошовыя:

Прусскія и Курляндскія:

a) Съ означеніемъ года 7
b) Стертыя, на коихъ не видно года . 6

IV. 10-ти-грошовыя:

Польскія, Россійско-Польскія и Саксонско-Польскія:

a) Съ означеніемъ года . . . . . . $2\frac{1}{2}$
b) Стертыя, на коихъ не видно года. . 2

V. 6-ти-грошовыя:

Прусскія:

a) Съ означеніемъ года 2
b) Стертыя, на коихъ не видно года . $1\frac{3}{4}$

VI. 5-ти-грошовыя:

Польскія, Россійско-Польскія и Саксонско-Польскія:

a) Съ означеніемъ года . . . . . . $1\frac{1}{2}$
b) Стертыя, на коихъ не видно года . 1

trzymawszy od nich potrzebne w téj mierze wiadomości, P. Minister Skarbu przekładał 8 Września upłynionego 1846 roku, Radzie Państwa, iż dla prędszego wycofania z obiegu monety nizkiéj proby, niezbędna jest potrzeba, Najwyżéj zakreślony dla mieszkańców Nadbaltyckich i Zachodnich gubernii dwuletni termin, dla zbycia téj monety, przedłużyć jeszcze na sześć miesięcy, licząc od 1 Listopada 1846 roku do 1 Maja 1847 roku, i w ciągu tego terminu dozwolić przyjmować ją w powiatowych podskarbstwach tych gubernii, gdzie takowa moneta dotąd krążyła, podług ceny odpowiadającéj wewnętrznéj jéj wartości; w jakowym celu przedstawił ułożoną przez siebie tabellą cen takowéj monety. Zapadła, w skutek tego przedstawienia P. Ministra Skarbu, uchwała Rady Państwa, otrzymała 4-go Listopada Najwyższe potwierdzenie Jego Cesarskiej Mości. *W téj uchwalę wyrażono*: Rada Państwa w połączonych Departamentach Ekonomii i spraw Królestwa Polskiego, jako też na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o przedłużeniu terminu dla zbycia billonu w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, postanowiła: przedstawienie Ministra utwierdzić, i w skutek tego: 1) Ostateczny termin dla obiegu monety nizkiéj proby w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, przedłużyć do 1-go Maja 1847 roku. 2) W ciągu tego terminu dozwolić każdemu wymieniać tę monetę w miejscowych Powiatowych Podskarbstwach, podług cen oznaczonych w ułożonéj przez Ministra Skarbu tabelli, zaleciwszy Podskarbstwom, aby pomienioną monetę nizkiéj proby odsyłały do Petersburgskiéj Menniey. 3) Po upływie rzeczonego terminu, wprowadzić w wykonanie zakazowe postanowienia i kary za używanie wszelkiego rodzaju billon, na ścisłéj zasadzie artykułów 176 i 198 Menniczéj Ustawy (Zb. Praw T. VII i 6-ty do tegoż tomu dodatek). 4) Postanowienia te podać do powszechnéj wiadomości w rzeczonych guberniach. — Na téj uchwale napisano: Jego Cesarska Mość zapadłą uchwałę na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, względem przedłużenia terminu dla zbycia billonu w Nadbaltyckich i Zachodnich guberniach, Najwyżéj utwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Załączona przy tym Ukazie tabella, stanowi następne ceny dla wymiany drobnéj monety:

A. Monety srébrne.

I. *Dwuzłotówki.*

Polskie, Rossyjsko-Polskie, Sasko-Polskie (guldeny), Saskie ($\frac{1}{3}$ talara) i Pruskie (drittel):

a) z widocznym rokiem . . . . 28 k. sr.
b) wytarte, na których nie widać roku . . 27 — —
c) wytarte, na których nie widać sztępla . 26 — —

Austryackie (20 kreitzer) i Bawarskie (kopfstück) z widocznym rokiem . . . . . . $17\frac{3}{4}$ — —

II. *Złotówki.*

Polskie, Rossyjsko-Polskie (półguldeny) Saskie ($\frac{1}{6}$ talara), Bawarskie (półkopfstück) i Pruskie ($\frac{1}{6}$ talara):

a) z rokiem . . . . 13 — —
b) wytarte bez roku . . . . 12 — —

III. *Półzłotówki.*

Pruskie i Kurlandzkie:

a) z rokiem . . . . 7 — —
b) wytarte bez roku . . . . 6 — —

IV. *Dziesięciogroszówki.*

Polskie, Rossyjsko-Polskie i Sasko-Polskie:

a) z rokiem . . . . $2\frac{1}{2}$ — —
b) wytarte bez roku . . . . 2 — —

V. *Sześciogroszówki.*

Prusskie:

a) z rokiem . . . . 2 — —
b) wytarte bez roku . . . . $1\frac{3}{4}$ — —

VI. *Pięciogroszówki.*

Polskie, Rossyjsko-Polskie i Sasko-Polskie:

a) z rokiem . . . . [illegible] — —
b) wytarte bez roku . . . . 1 — —

B. Мѣдныя монеты:

VII. 3-хъ-грошовыя:

Польскія и Саксонско-Польскія, съ означеніемъ года и старыя, на коихъ не видно года . . ½ к. сер.

VIII. Одногрошовыя и полугрошовыя:

Польскія и Саксонскія, съ означеніемъ года и старыя, на коихъ не видно года . . . . . ¼

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 31 *Декабря.*

Въ *Австрійскомъ Наблюдателѣ* напечатано: „Можно-ли требовать, дабы особые трактаты, потому только, что включены были въ окончательный договоръ, имѣли, по Вѣнскому конгрессу, такую обязательную силу, чтобы невозможно было что либо перемѣнить въ нихъ, безъ общаго согласія всѣхъ державъ, въ конгрессѣ участвовавшихъ? Можно ли требовать, дабы договаривающіяся между собою въ согласіи государства, принуждены были испрашивать согласіе тѣхъ державъ, кои принимали участіе въ договорахъ, но не были даже въ состояніи воспрепятствовать онымъ?

Если бы допустить сіе, то Вѣнскій трактатъ нарушенъ былъ не только отторженіемъ Бельгіи, но и предоставленіемъ Пруссіи въ 1834 году учрежденнаго надъ Рейномъ Герцогства Саксенъ-Кобургскаго, посредствомъ замѣна Стрелица и Паппенгеймскаго графства на ежегодный доходъ, такъ какъ тогда никто не думалъ о томъ, чтобы испрашивать согласіе Франціи или Англіи.

Что сказала бы Франція, если бы, при соглашеніи ея съ Германіею на счетъ обоюдныхъ границъ, Англія вздумала противиться этому, подъ предлогомъ, что этимъ нарушаются заключенные ею трактаты. Многіе статьи Вѣнскаго трактата основаны на предварительно заключенныхъ во время войны условіяхъ, даже въ самомъ Парижѣ, безъ содѣйствія Франціи, безъ вмѣшательства ея, тогда какъ она не могла даже ничего перемѣнить въ этомъ дѣлѣ. Въ 17-й статьѣ Вѣнскаго трактата содержатся уступки, сдѣланныя Пруссіи со стороны Саксоніи, утвержденныя Австріею, Россіею, Англіею и Франціею. Спрашивается: моглоли это послѣдовать, если бы всѣ сіи державы почитать участвовавшими въ договорѣ? Если бы Пруссія и Саксонія согласились перемѣнить тогдашній договоръ, то должны-ли бы были непремѣнно испросить согласіе на то Англіи, Франціи и Россіи? Вопросъ сей можно примѣнить и къ Кракову, тѣмъ болѣе, что въ договорахъ относительно него, Франція не имѣла и не могла имѣть ни малѣйшаго участія; ибо, по содержанію заключенныхъ между союзными державами трактатовъ и на основаніи Парижскаго договора 30-го Мая 1814 года, Герцогство Варшавское принадлежало къ числу покоренныхъ владѣній, и рѣшеніе его участи зависѣло тогда исключительно отъ Россіи, Австріи, Пруссіи и Англіи. Это подтверждаетъ Фладсанъ въ описаніи Вѣнскаго конгресса въ части 5-й, въ коей сказано: „Договоры сіи заключенные между тремя главными союзными державами, рѣшили судьбу Польши. И дѣйствительно, въ Вѣнѣ, только однѣ договаривавшіяся державы обязались между собою; результаты всѣхъ сихъ договоровъ сведены были въ одинъ актъ единственно для того, дабы отклонить на будущее время всякіе протесты, и общее ихъ постановленіе привести въ исполненіе. Франція не могла жаловаться на постановленія относительно Польши, одобривъ оныя своимъ подписаніемъ; но если бы теперь договорившіяся державы не могли между собою согласиться на перемѣну тогдашнихъ постановленій, то въ такомъ случаѣ, Франція, какъ держава участвовавшая въ утвержденіи, могла бы только быть приглашена въ посредницы, но все, что только договорившіяся державы постановятъ въ *согласіи*, касательно перемѣнъ на будущее время, это къ Франціи уже не относится. Быть можетъ это не согласно съ ея мнѣніемъ, но она не должна кричать о нарушеніи трактатовъ, заключенныхъ не съ нею, и не можетъ почитать себя освобожденною отъ принятыхъ на себя обязательствъ. Наконецъ, тѣмъ менѣе обращаемъ вниманія на столь часто теперь повторяемыя слова: „что Франція не будетъ почитать себя обязанною сими трактатами“, коль скоро въ сущности ничто не перемѣне-

B. Monety miedziane.

VII. *Trzygroszówki*

Polskie i Sasko-Polskie z rokiem czytelnym i wytarte bez roku . . . . ½ — —

VIII. *Grosze i pólgrosze.*

Polskie i Saskie z rokiem czytelnym i bez roku . . . . ¼ — —

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 31 *grudnia.*

W *Dostrzegaczu Austryackim* czytamy: „Możnaż wymagać, aby traktaty oddzielne, już dla tego samego, że wcielone zostały do aktu finalnego, otrzymały przez Kongres Wiedeński moc do tego stopnia obowiązującą, iżby w nich niepodobieństwem było cokolwiek bądź odmienić, bez wspólnéj zgody wszystkich Mocarstw, do Kongresu wpływających? Możnaż wymagać, aby skoro Mocarstwa spół-kontraktujące działają zgodnie, jeszcze zasięgać należało zezwolenia tych Mocarstw, które miały spół udział w układach, a wówczas nawet nie były w stanie przeszkodzenia im?

Gdyby tak było, wówczas traktat Wiedeński naruszonym został nietylko przez oderwanie Belgii, ale nadto przez ustąpienie Prussom w roku 1834 ustanowionego nad Renem Xięstwa Saxen-Koburg, przez zamianę Strelitzu i hrabstwa Pappenheim na roczną rentę (jurgelt), bo nikt we wszystkich tych przypadkach nie myślał o tém, aby zasięgnąć pozwolenia Francyi lub Anglii.

Cóżby Francya na to rzekła, gdyby, w razie porozumienia się jéj z Niemcami względem wzajemnych stosunków granicznych, Anglia przeciw temu pod tym pozorem wystąpić chciała, iż układy owe nadwerężają traktaty, podpisane przez to Mocarstwo. Wielka ilość uchwał wcielonych do traktatu Wiedenskiego opiera się na poprzednio zawartych umowach w czasie wojny, a nawet w Paryżu, bez spółdziałania Francyi; do których Francya nie mięszała się wcale, w których nawet nic zmienić nie mogła. Artykuł siedmnasty aktu Kongressu obejmuje ustąpienia, uczynione Prussom przez Saxonią i wyłącznie zagwarantowane przez Austryą, Rossyą, Anglią i Francyą. Mogłożby to było nastąpić, gdyby wszystkie te mocarstwa były spółkontraktującemi? Gdyby się zaś Prussy i Saxonia zgodziły na zmianę ówczasowéj umowy, musiałyżby koniecznie zasięgać zezwolenia na to Anglii, Francyi i Rossyi? Co się zaś ściąga do powyższéj umowy, zastosowane być może do Krakowa tém więcéj, skoro w układach względem niego Francya najmniejszego nie miała i miéć nie mogła spółudziału. W myśl zawartych bowiem pomiędzy Sprzymierzonymi traktatów i stosownie do traktatu Paryzkiego z dnia 30-go maja 1814, Xięstwo Warszawskie należało do krajów zdobytych, a rozstrzygnięcie ich losu zawisłém było wówczas wyłącznie od postanowienia Rossyi, Austryi, Pruss i Anglii. Przyznaje to już Fladsan w swojéj historyi kongresu Wiedeńskiego, wyraźnie w xiędze 5-éj mówiąc: „Układy te, pomiędzy trzema głównemi sprzymierzonemi Mocarstwami zawarte, rozstrzygnęły losy Polski.“ Również i w Wiedniu, rzeczywiście tylko Mocarstwa spół kontraktujące zobowiązały się względem siebie; a jeżeli wypadki wszystkich tych układów zebrane zostały w jeden akt, to jedynie dla tego tylko, aby zapobiedz wszelkiemu późniejszemu protestowi, i spólną ich gwarancyą doprowadzić do skutku. Francya nie mogła użalać się na postanowienia względem Polski, gdyż sama podpisem swoim uznała je za dobre; gdyby się zaś dziś Mocarstwa spółkontraktujące zgodzić pomiędzy sobą nie mogły na zmianę owczesnych postanowień, w takim razie, Francya, jako Mocarstwo spół-gwarantujące, mogłaby tylko być wezwaną o pośrednictwo; ale co Mocarstwa kontraktujące postanowią *zgodnie*, względem zmian zajść mających, to już Francyi nie dotycze Może się to nie zgadza z jéj zdaniem, ale nie powinna krzyczéć, że nadwerężono traktaty, które nie z nią zostały zawarte, i nie może uważać się za uwolnioną od zobowiązań, które sama na siebie przyjęła. Wreszcie, tém mniéj przywięzujemy wagi do powtarzanego teraz tak często wyrażenia: „że Francya temi traktatami nie będzie uważać się za zobowiązaną“ iż przez to nic w saméj istocie zmienioném nie zostało. Albowiem, zaprawdę i dawniéj, nie były to traktaty Paryzkie i Wiedeńskie, i poszanowanie dla ich świętości, które Francuzi mieli na względzie; gdyby się bo-

но: ибо поистинѣ, и прежде это не были ни Парижскіе, ни Вѣнскіе трактаты: а связность ихъ, которую Французы имѣли въ виду, давно была бы ими нарушена, если бы они чувствовали себя довольно сильными.

wiem czuli dość mocnymi, aby je zerwać, byliby to już dawno uczynili."

Франція

Парижъ 4 Января.

Въ домѣ Графа Моле тѣснилось въ новый годъ чрезвычайно большое число поздравителей. Тамъ замѣтили въ особенности много депутатовъ, которые ожидаютъ, кажется близкаго паденія кабинета 29-го Октября, и конечно думаютъ, что въ этомъ случаѣ Графъ Моле будетъ, по необходимости, главою новаго управленія. Говорятъ, сдѣланы были новыя попытки, чтобы побудить Маршала Сульта отказаться отъ званія Президента Совѣта, но Маршалъ вовсе не намѣренъ на это согласиться, и это еще увеличило опасеніе его товарищей, въ особенности Г. Гизо. Полагаютъ, что Маршалъ Сультъ, находящійся въ хорошихъ сношеніяхъ съ противниками Г. Гизо, именно съ Г. Тьеромъ, готовъ поддерживать новый кабинетъ, котораго образованіе становится все болѣе и болѣе вѣроятнымъ, и придать ему блескъ своего имени.

— Назначенныя было 3 и 5 чиселъ Января вечернія собранія въ замкѣ, по поводу нездоровья Королевы, отложены на 5 и 7 с. м.

— Въ *Presse* характеризируютъ слѣдующимъ образомъ политику Англіи: „Англія простерла къ намъ свои объятія въ 1830 только потому, что это согласовалось съ ея политикою и ея выгодами. Политика ея, выгоды ея состоятъ въ поощреніи всѣхъ революцій. Дѣйствительно, въ то время, какъ народъ находится въ возмущеніи, Правительство его слабѣетъ и уединяется, фабрики его закрываются, промышленность останавливается, торговля терпитъ, кредитъ истощается, внутреннее безпокойство сообщается внѣшнимъ сношеніямъ, и все это къ выгодѣ Англійскихъ мануфактуръ. Потому-то она всегда протягивала руку всѣмъ революціямъ. Мы не можемъ благодарить ее за предпочтеніе. Она сдѣлала для насъ то же, что для Бельгіи, Испаніи и Португаліи. — Союзъ съ Англіею есть союзъ шаткій, случайный, противный природѣ и исторіи, прошедшему и будущему. Вы увидите: во всѣхъ обстоятельствахъ, въ которыхъ мы будемъ въ немъ нуждаться, мы не найдемъ его поддержки. Его послѣдствія всегда одни и тѣ же: онъ обезсиливаетъ, уединяетъ насъ, представляетъ насъ въ глазахъ монархической Европы революціонною націею! Согласіе между двумя странами можетъ существовать только съ условіемъ со стороны Франціи жертвовать Англіи самыми законными своими требованіями во всѣхъ спорныхъ дѣлахъ. Такъ понимаетъ Великобританія дружественное расположеніе и взаимность."

— Въ Монитерѣ помѣщенъ списокъ 288 лицамъ, которые, за спасеніе погибавшихъ и помощь во время разлитія Лоары, получили золотыя медали.

— Давно ожидаемый, 6-й Томъ *Исторіи Консульства и Имперіи* Г. Тьера, выйдетъ въ свѣтъ 4-го Янгаря; въ немъ на 600 страницахъ, in 8-vo, заключаются три главы, именно: Ульмъ и Трафальгаръ; Аустерлицъ и Рейнскій союзъ.

— Самый старшій изъ парижскихъ адвокатовъ нынѣ — Г. Жиранъ де-Бюри; ему 22 Декабря исполнилось сто лѣтъ. На семейномъ пирѣ, данномъ по сему случаю, онъ открылъ танцы съ одною изъ своихъ племянницъ.

5 Января.

Король и Королева Бельгійскіе, вчера, вечеромъ, опять прибыли въ Парижъ.

— Въ Монитерѣ обнародованы перемѣны, происшедшія по управленію департаментами; многіе префекты переведены въ другія мѣста, а нѣкоторые уволены отъ службы.

— Королева и герцогиня Орлеанская пожертвовали значительную сумму въ пользу благотворительныхъ заведеній 12 округовъ Парижа; сверхъ того, герцогиня Орлеанская препроводила въ реформатскую церковь 6,000 фр., для раздачи бѣднымъ означеннаго вѣроисповѣданія.

— Говорятъ, что принцъ Жуэнвильскій, въ скоромъ времени, приметъ начальство надъ большимъ флотомъ.

Francya.

Paryż, 4 stycznia.

W mieszkaniu Hrabiego Molé tłoczyła się w dzień Nowego Roku nadzwyczaj wielka mnogość winszujących, — nie mniejsza prawie jak u P. Guizota. Widziano tam w szczególności wielu Deputowanych, którzy oczekują, jak się zdaje, bliskiego rozwiązania gabinetu z 29 październik, i uważają za rzecz pewną, że w takim razie Hrabia Molé stanie koniecznie na czele nowego rządu. Powiadają, że znowu robiono kroki aby skłonić Marszałka Soulta do złożenia godności Prezesa Rady, ale ten niema weale zamiaru zezwolić na to żądanie, a ta okoliczność powiększa jeszcze tém bardziej niespokojność jego kollegów, a szczególniej P. Guizota. Sądzą, że Marszałek Soult, zostający w dobrych stosunkach z nieprzyjaciółmi tego ostatniego, mianowicie z P. Thiers, gotów jest wspierać nowy gabinet, którego utworzenie z dnia na dzień staje się podobniejszém do prawdy, i użyczyć mu blasku swojego imienia.

— Wieczory, które miały mieć miejsce w zamku, w dniu 3-m i 5-m stycznia, z powodu lekkiéj słabości Królowéj, odłożono zostały do 5-go i 7 go tegoż miesiąca.

— Dziennik *Presse* charakteryzuje w następujący sposób politykę angielską względem Francyi: „Anglia podała nam rękę w roku 1830 dla tego tylko, że to się zgadzało z jéj polityką, z jéj korzyściami. Polityka zaś jéj i korzyści zależą na podżeganiu wszelkich rewolucyi. Albowiem skoro narod jaki znajduje się w stanie zaburzenia, rząd jego naturalnie słabieje i odosobnia się, rękodzielnie się zamykają, przemysł ustaje, handel cierpi, kredyt upada, wewnętrzna niespokojność wpływa także na stosunki zewnętrzne, a wszystkie te okoliczności obracają się na korzyść handlu i rękodzielni angielskich. Przetoż Anglia podawała zawsze najchętniéj rękę wszystkim rewolucyom w obcych krajach. Nie mamy powinności być wdzięczni za okazane nam w tym względzie pierwszeństwo; albowiem uczyniła dla nas to tylko, co uczyniła potém również dla Belgii, Hiszpanii i Portugalii. Związek nasz z Anglią jest związkiem wątpliwym, przypadkowym, przeciwnym naturze i historyi przeszłości i przyszłości naszéj. Przekonamy się, że we wszystkich okolicznościach, skoro pomocy jéj potrzebować będziemy, nie udzieli nam żadnego wsparcia. Następstwa tego związku są zawsze jedne i też same: osłabia nas, odosobnia i przedstawia w oczach monarchicznéj Europy jako narod rewolucyjny! Zgoda i dobre porozumienie między temi dwóma krajami, może utrzymywać się tylko pod warunkiem, że Francya we wszystkich interessach spornych, wyrzekać się będzie na korzyść Anglii najsprawiedliwszych swoich praw i wymagań. W ten to tylko sposób pojmuje Wielka Brytania przyjacielskie stosunki i przyjacielską wzajemność."

— *Monitor* ogłosił listę 288 osób, które za uratowanie ludziom życia i niesienie szlachetnéj pomocy, podczas wylewu Loary, otrzymały złote i srébrne medale.

— Od dawna oczekiwany 6 ty tom *Historyi Konsulatu i Cesarstwa* przez P. Thiers, dziś właśnie wydany został. Zawiera on na 600 stronnicach in 8 vo 3 rozdziały, pod napisem: *Ulm i Trafalgar. Austerlitz. Związek Reński.*

— Seniorem Adwokatów paryzkich jest teraz P. Girard de Bury, który dnia 22 grudnia ukończył setny rok swego życia. Na famili néj uczcie przy téj okoliczności wyprawionéj, rozpoczął tańce z jedną z swych synowic.

Dnia 5 stycznia.

Królestwo Belgijscy, wczoraj wieczorem przybyli znowu do Paryża.

— *Monitor* ogłosił zaszłe zmiany w zarządzie departamentów; wielu prefektów przeniesiono do innych miejsc, a kilku uwolniono całkiem od obowiązków.

— Królowa i Xiężna Orleanu przesłały znaczne summy towarzystwu dobroczynności dwunastu okręgów Paryża; prócz tego, Xiężna Orleanu złożyła kościołowi reformowanemu 6,000, fr., dla ubogich tego wyznania.

— Mówią, że Xiążę Joinville obejmie niebawem dowództwo nad większą flotą.

— Замѣчено что съ нѣкотораго времени герцогъ Немурскій присутствуетъ на засѣданіяхъ кабинета.

— Королевскимъ постановленіемъ открытъ кредитъ въ 300,00 фр., на исправленіе въ Алжирѣ поврежденій причиненныхъ разлитіемъ рѣкъ.

— Въ Алжиріи господствуетъ совершенное спокойствіе изъ Маскары сообщаютъ, что нѣсколько племенъ покорилось.

— Говорятъ, что морской постъ при берегахъ Китая будетъ усиленъ, и что съ Пекинскимъ дворомъ будутъ открыты дипломатическія сношенія.

— Правительство назначило двухъ агентовъ въ Китай Королевскаго коммисара г. Форъ руена и консула г. Монтиньи Первый изъ нихъ будетъ получать на содержаніе 60 000 фр., а второй—30,000 фр.

— Тунисскій бей, по причинѣ бурной погоды, принужденъ былъ 27 Декабря воротиться въ Тулонъ, но на другой день опять отплылъ въ море.

— По послѣднему счисленію, во Франціи считается 13.054 000 жителей, платящихъ подати, въ томъ числѣ 6,000,000 не платятъ даже и по 5 фр., а 17,000 вносятъ по 1,000 фр. и болѣе въ годъ.

6 Января.

Въ *Journal des Débats* опровергаютъ слухи, будто путешествіе адмирала Сесиля въ Японію и Корею не удалось. Адмиралъ хотѣлъ только показать Французскій флотъ у береговъ Японіи, и съ туземцами былъ въ самыхъ дружественныхъ отношеніяхъ.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ учредилъ комитетъ для изслѣдованія новой методы печенія хлѣба, который обходится гораздо дешевле. Будутъ также произведены опыты печенія хлѣба изъ пшеничной муки и свекловицы.

— Въ *Courrier Français* пишутъ, что вскорѣ правительство будетъ вновь назначать перовъ изъ числа префектовъ и другихъ высшихъ чиновниковъ.

— Маршалу Бюжо продолженъ срокъ отпуска, съ тѣмъ, чтобы онъ могъ присутствовать на засѣданіяхъ палатъ.

Англія
Лондонъ, 2 Января.

Вчера, въ день Новаго Года, Королева, по обыкновенію, приказала раздать въ большомъ манежѣ Виндзорскаго замка въ видѣ милостыни: говядины, плумпудинга, и хлѣба, и изволила лично при томъ присутствовать, въ сопровожденіи своего семейства, герцога и герцогини Кембриджскихъ и многихъ знатныхъ лицъ. Вечеромъ, учитель Французской словесности въ Королевской Лондонской коллегіи, г. Брасеръ, декламировалъ предъ Королевскою фамиліею піэсу соч. Расина „Аталія", съ акомпаниментомъ Мендельсона, исполненнымъ придворными пѣвчими и артистами оперы.

— Генералъ-губернаторъ Канады, лордъ *Elgin*, имѣлъ вчера и третьяго дня продолжительную конференцію съ лордомъ Джономъ Росселемъ и съ министромъ колоній, послѣ коей выѣхалъ въ Ливерпуль, дабы оттуда отплыть въ Канаду.

— На сихъ дняхъ возвратился сюда изъ Остъ-Индіи 16-й уланскій полкъ, послѣ 21-лѣтняго отсутствія изъ Англіи. Изъ 29 офицеровъ, отправившихся съ этимъ полкомъ изъ Англіи, возвратились только трое, т. е. два полковника и одинъ маіоръ. Полкъ этотъ отличился въ нѣсколькихъ дѣлахъ, а подъ Аливалемъ потерялъ 145 чел.

— Нижеслѣдующія подробности, сообщаемыя въ *Liverpool-Courrier*, даютъ понятіе объ огромномъ привозѣ зерноваго хлѣба въ Англію. Въ одинъ день было выгружено 35,506 бочекъ муки, 82.218 боасовъ и 10,518 мѣшковъ сарацинскаго пшена; 30,964 боасовъ и 2,000 мѣшковъ пшеницы; 1,660 бочекъ риса, 1,460 квартеровъ бобу, 1,660 кварт. и 197 бочекъ гороху, кромѣ значительнаго числа мяса, солонины, сыра и другихъ съѣстныхъ припасовъ. Хотя привозъ не всякій день бываетъ столь значителенъ въ этой гавани, однако не проходитъ ни одного дня, въ который не видно бы было прибывающихъ кораблей съ хлѣбомъ. Примѣчательно то, что не смотря на это, цѣны на хлѣбъ все болѣе и болѣе увеличиваются.

— Поговариваютъ объ учрежденіи компаніи, имѣющей цѣлью построить публичныя пекарни, въ коихъ рабочіе люди могли бы печь для себя хлѣбъ. Нужные для хлѣбопеченія вещи компанія берется поставить

— Uważano, że od niejakiego czasu Xiążę Nemours bywa zawsze obecnym na radach gabinetowych.

— Postanowieniem Królewskiém otworzony został kredyt w ilości 300,000, na naprawę szkód, zrządzonych przez wylew wód w Algierze.

— W Algieryi panuje zupełna spokojność; donoszą przytém z Maskary o poddaniu się kilku plemion.

— Stanowisko morskie na wodach Chińskich ma być wzmocnione; mówią także o zawiązaniu stosunków dyplomatycznych z dworem Pekińskim.

— Rząd mianował dwóch ajentów w Chinach, to jest: P. Forth Rouen, Królewskim kommissarzem, a P. Montigny, Konsulem. Kommissarz Królewski pobierać będzie 60 000, a Konsul w Kantonie 30,000 franków.

— Bej Tunetański zmuszony był, z powodu burzliwego morza, wrócić 27-go z. m. do Tulonu; jednakże nazajutrz znowu odpłynął.

— Według nowego spisu, Francya liczy 13.051.000 mieszkańców, opłacających podatki; z tych 600,000 nie opłaca nawet po pięć franków, a 17,000 po tysiąc franków i więcéj.

Dnia 6 stycznia.

Journal des Débats zbija krążącą pogłoskę, jakoby się nie miała udać admirałowi Cecile wyprawa do Japonii i Korei. Admirał bowiem miał tylko zamiar ukazać flotę francuzką na wodach Japońskich i z krajowcami zostawał w najprzyjaźniejszych stosunkach.

— Minister spraw wewnętrznych mianował kommissyą, która ma się zająć zbadaniem nowéj metody pieczenia chleba, mającego być znacznie tańszym. Szczególniéj mają być czynione doświadczenia wypiekania chleba z mąki pszennéj i buraków.

— *Kuryer francuzki* donosi, że rząd niebawem mianować będzie nowych Parów, których wybierze z pomiędzy prefektów i innych wyższych urzędników.

— Marszałek Bugeaud otrzymał dłuższy urlop, a to w celu, by miał udział w obradach parlamentowych.

Anglia.
Londyn, 2 stycznia.

Wczoraj, jako w dniu Nowego Roku, Królowa, jak zwykle, kazała w wielkiéj ujeżdżalni w Windsorze rozdzielić pomiędzy ubogich dary, składające się z wołowiny, plumpuddingu i chleba, i sama temu obrzędowi, w towarzystwie swéj rodziny, Xięcia i Xiężny Cambridge, tudzież wielu znakomitych gości, raczyła być obecną. Wieczorem P. Brasseur, professor języka francuzkiego w Kings-College w Londynie, czytał Królewskiéj rodzinie Atalią z Rasyna, z towarzyszeniem muzyki Mendelssohna, wykonywanéj przez śpiewaków kaplicy Królewskiéj i artystów opery.

— Gubernator Jeneralny Kanady, Lord Elgin, miał, wczoraj i onegdaj długie narady z Lordem John Russel i Ministrem osad, poczém wyjechał do Liverpool, skąd odpłynie do Kanady.

— Przed kilku dniami wrócił tu z Indyj półk 16-ty ułanów, po dwudziesto cztero letniéj nieobecności w kraju. Z 29 oficerów, którzy Anglią z tym półkiem opuścili, trzech tylko powróciło, to jest: dwóch Półkowników i Major. Półk pomieniony odznaczył się w kilku bitwach, a pod Aliwal utracił 145 ludzi.

— Następujące szczegóły udzielone przez *Liverpool-Courrier*, dają wyobrażenie o ogromnych dowozach zboża, jakie zachodzą w Anglii. W jednym tylko dniu widziano wyładowane 35,506 beczek mąki; 82 218 boasów i 10,618 worków kukurydzy, 30,964 boasów i 2,000 worków pszenicy, 1,660 beczek ryżu, 1,460 kwarterów żyta, 580 kwarterów bobu, 1,660 kwarterów i 197 beczek grochu, nie mówiąc o wielkiéj ilości pekeflejszu, słoniny, séra i innych artykułów żywności. Lubo dowóz nie jest w każdym dniu tak liczny w tym porcie, nie przemija jednak ani jeden dzień, aby nie widziano przybywających całych ładunków zboża. Rzecz szczególna, że pomimo to chleb coraz jest droższy.

— Mówią, że zawiązuje się towarzystwo, mające zamiar wystawić publiczne piekarnie, w których klassa pracująca będzie sobie mogła sama piec chleb, albo też tenże według swojéj zamożności kazać sobie wypiekać,

на свой счетъ и брать за употребленіе малую плату; и какъ расходы на печеніе хлѣба будутъ меньше чѣмъ у булочниковъ то компанія надѣется на большой доходъ.

Италія.

Римъ, 28 Декабря.

Третьяго дня Папа, съ квиринальскаго балкона, благословилъ, собравшійся на площади, народъ, съ музыкою и факелами, для поздравленія Его Святѣйшества по поводу Его тезоименитства. За симъ народъ разошелся мирно по домамъ въ величайшемъ порядкѣ.

— 1-го Января предполагаютъ учредить еще болѣе великолѣпную процессію для принесенія поздравленія Папѣ съ Новымъ Годомъ: съ этою цѣлію обучаютъ уже нѣсколько хоровъ пѣвчихъ съ акомпаніаментомъ инструментальной музыки. Говорятъ объ исполинскомъ букетѣ, который при семъ будетъ поднесенъ Его Святѣйшеству. Того же дня, вечеромъ, исполнена будетъ, въ большой капитолійской залѣ большая Кантата Россини, слова графа Маркетти.

— Кардиналъ Аметъ выѣхалъ въ Болонію для занятія должности Легата: кромѣ письменной инструкціи, онъ получилъ еще отъ Папы словесное наставленіе.

— По вторичнымъ донесеніямъ изъ Неаполя, тамъ вообще жалуются на слишкомъ холодную зиму въ нынѣшнемъ году.

Испанія.

Мадритъ, 28 Декабря.

Такъ называемые министерскіе переломы продолжаютъ возобновляться ежедневно. Г. Монъ все еще одушевляетъ министерство, а царствующая Королева относительно всѣхъ важнѣйшихъ вопросовъ прибѣгаетъ къ совѣтамъ своей родительницы. Герцогъ Рьянзаресъ пользуется особеннымъ преимуществомъ, входитъ въ апартаменты Королевы Изабеллы безъ доклада, и разговариваетъ съ нею, не соблюдая правилъ придворнаго этикета, который назначенъ не только для каждаго подданнаго, но даже и для инфантовъ. Со времени своего замужества, владѣтельная Королева всякій вечеръ посѣщала оперу, занимая партерную ложу подлѣ сцены, въ сопровожденіи своего супруга и дочерей инфанта Донъ Франциска а Пауло. Королева Христина не находилась прежде ни на одномъ представленіи. Но публика поражена была удивленіемъ, когда въ праздникъ Рождества Христова, Королева Изабелла вошла въ ея ложу, и герцогъ Рьянзаресъ занялъ мѣсто съ одной стороны, а его супруга (Королева родительница) съ другой, Король же сталъ позади. Инфантъ Донъ Франциско а Паула находился со своими дочерьми и сыномъ инфантомъ Донъ Генрикомъ, въ другой ложѣ. Послѣ перваго акта, одна изъ инфантинъ привстала, намѣреваясь посѣтить Королеву въ ея ложѣ, но Айя (гофмейстерина) инфантинъ, г-жа Арана, жена Интродуктора, находящагося въ дружбѣ съ французскимъ посланникомъ, воспротивилась сему. На другой день инфантъ Генрикъ объявилъ сей дамѣ, что если она тотчасъ не оставитъ службы у его сестръ, то онъ выгонитъ ее изъ дворца своего семейства. Г-жа Арана пожаловалась Королевѣ Христинѣ и получила мѣсто при ея дворѣ. А инфанту Генрику дали уразумѣть, чтобы онъ приготовлялся въ путь въ Кадиксъ, гдѣ долженъ кончить полный курсъ мореплаванія.

Внутри дворца впрочемъ обнаруживается еще вліяніе Короля. За нѣсколько предъ симъ дней онъ приказалъ, чтобы совершающіе тамъ службу аллебардисты собирались ежедневно, въ 5 часовъ по полудни, на вечернюю молитву. Сверхъ сего Король приказалъ, чтобы въ 11 часу, ночью, все освѣщеніе во дворцѣ, за исключеніемъ половины августѣйшей четы, прекращалось. Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ исчисляютъ, что это принесетъ экономіи по 10 піастровъ въ сутки.

— Прежнія донесенія были ложны, будто бы Королева была беременна и будто бы принцесса Монпансье не объясняется на французскомъ языкѣ.

— Правительство отправило три баталіона, для подкрѣпленія гарнизоновъ въ Басскихъ провинціяхъ.

— Маркизъ Вилума, по волѣ Королевы, назначенъ предсѣдателемъ сената.

Sprzęty do pieczywa dostarczy towarzystwo za niską opłatę; a że koszta wypiekania własnego chleba będą mniejsze niż u piekarzy, przeto spodziewa się towarzystwo znacznego odbytu.

Włochy.

Rzym, 28 grudnia.

Onegdaj udzielił Papież z balkonu Kwirynału błogosławieństwo Apostolskie ludowi, zgromadzonemu na placu z muzyką i pochodniami, dla złożenia Ojcu św życzeń z powodu Jego imienin. Poczém lud rozszedł się spokojnie, wydając radośne okrzyki.

— W dzień 1-go stycznia zamyślają urządzić jeszcze wspanialszą processyą dla powinszowania Papieżowi Nowego Roku; wyuczają już na ten cel kilka chorów śpiewu z towarzyszeniem instrumentów. Mówią o olbrzymim bukiecie kwiatów, który przy téj okoliczności ma być Ojcu św. ofiarowany. Tegoż dnia wieczorem wykonaną będzie w wielkiéj sali Kapitolu wielka kantata Rossiniego, ze słowami Hr. Marchetti.

— Kardynał Amat udał się już jako Legat do Bolonii; oprócz instrukcyi na piśmie, otrzymał jeszcze od Papieża ustne polecenia.

— Według powtórnych doniesień z Neapolu, uskarżają się tam powszechnie na zbyt ostrą w tym roku zimę.

Hiszpania.

Madryt, 28 grudnia.

Tak nazwane przesilenia ministeryalne wznawiają się tu co godzina. P. Mon jednak jest ciągle jeszcze duszą Ministerstwa, a panująca Królowa, we wszystkich ważniejszych kwestyach, zasięga znów rady swéj matki. Xiążę Rianzares ma szczególny przywiléj wchodzenia do apartamentów Królowéj Izabelli bez meldowania się, i rozmawia z nią bez zachowania form etykiety dworskiéj, jaka dla każdego poddanego, a nawet dla Infantów jest przepisana. Od czasu swego zamężcia, panująca Królowa bywała co wieczór na operze w loży parterowéj, stykającéj się ze sceną, w towarzystwie swego małżonka i córek Infanta Don Franciszka de Paula. Królowa Krystyna nie znajdowała się ani na jedném przedstawieniu. Tém bardziéj więc zdziwiła się publiczność, gdy w święto Bożego Narodzenia Królowa Izabella weszła do swojéj loży z matką i Xięciem Rianzares, który zajął miejsce po jednéj stronie Królowéj, a jego małżonka, (Królowa matka) po drugiéj; Król zaś pozostał w tyle. Infant Don Franciszek de Paula znajdował się z córkami swemi i synem, Infantem Don Henrykiem, w innéj loży. Po piérwszym akcie, jedna z Infantek podniosła się, chcąc odwiedzić Królowę w jéj loży; ale Aya (Ochmistrzyni) Infantek, P. Arana, (żona zaprzyjaźnionego z Posłem francuzkim Introduktora Ambassadorów) sprzeciwiła się temu zamiarowi. W skutek tego nazajutrz, Infant Henryk oświadczył téj damie, że jeżeli natychmiast nie opuści służby u siostr jego, on ją sam z pałacu familii swojéj wypędzi. P. Arana zaniosła o to skargę do Królowéj Krystyny i została pomieszczoną w jéj dworze. Infantowi zaś Henrykowi dano do zrozumienia, aby się przygotował w podróż do Kadyxu, gdzie ma ukończyć swoje żeglarskie nauki.

Wewnątrz pałacu objawia się zresztą jeszcze wpływ Króla. Przed kilku dniami wydał rozkaz, aby pełniący tam służbę halabardziści zbierali się co dzień o godzinie 5 po południu na nabożeństwo rożańcowe. Nadto rozkazał Król, aby o godzinie 11 w nocy, wszystkie światła w pałacu, oprócz pokoju dla dostojnéj pary przeznaczonego, już były pogaszone. Jeden z tuteszych dzienników oblicza ztąd oszczędność na 10 piastrów dziennie.

— Mylnemi były dawniejsze doniesienia, jakoby Królowa znajdowała się w stanie odmiennym. Również i to było zmyślonem, że Xiężna Montpensier nie mówi po francuzku.

— Rząd wysłał 3 bataliony dla wzmocnienia załóg w prowincyach Baskijskich.

— Margrabia Viluma, na wyraźne żądanie Królowéj, mianowany został Prezesem Senatu.

— По донесеніямъ изъ Каталоніи, тамъ въ тишинѣ образуются карлистскія шайки, которыя съ наступленіемъ весны предполагаютъ начать дѣйствовать, ибо зимнее время неблагопріятствуетъ гверилласской (партизантской) войнѣ. Достовѣрно то, что не смотря на бдительный надзоръ со стороны Франціи и Испаніи, весьма много карлистскихъ офицеровъ разной степени и нижнихъ чиновъ, пробралось чрезъ границу, и что теперь они скрываются по домамъ у крестьянъ и своихъ друзей. Назначенныя для преслѣдованія сихъ шаекъ, правительственныя войска утруждаютъ себя излишними форсированными маршами, не достигая своей цѣли, ибо карлисты, хорошо знающіе мѣстность, всегда успѣваютъ избѣгать сраженія. Равно и въ Жеронской провинціи пробѣгаютъ многочисленныя карлистскія шайки. Генералъ-капитанъ Бретонъ лично командуетъ войсками, назначенными для ихъ преслѣдованія.

— Карлисты въ Арагоніи и Валенсіи устроились уже до того, что при первомъ знакѣ будутъ въ состояніи выступить стройными баталіонами на назначенные пункты. Между тѣмъ въ Баскихъ провинціяхъ господствуетъ совершенное спокойствіе.

— Według wiadomości z Katalonii, organizują się tam w cichości bandy karlistowskie, które za nastaniem wiosny dopiero czynnie wystąpić zamyślają; pora bowiem zimowa nie sprzyja wojnie guerylasowskiéj (partyzanckiéj). To rzecz pewna, że pomimo czujnéj straży ze strony Francyi i Hiszpanii, liczni oficerowie wszelkich stopni i żołnierze karlistowscy przekroczyli granicę, i że teraz jeszcze ukrywają się w domach włościan lub przyjaciół swoich. Wysłane na ściganie tych band wojsko rządowe, niepotrzebnie śpiesznemi pochodami niezmiernie się utrudza, bez osiągnęcia skutku; gdyż Karliści, świadomi miejscowości, umieją zawsze unikać walki. Także w prowincyi Gerona snują się liczne bandy karlistowskie. Jlny Kapitan Breton sam stanął na czele wojska, przeciwko nim działającego.

— Organizacya Karlistów w Aragonii i Walencyi, tak dalece już postąpić miała, że za daném hasłem będą mogli w porządnych batalionach wystąpić na punktach wyznaczonych. Tymczasem w prowincyach Baskijskich zupełna panuje spokojność.

Португалія.

Въ Лондонѣ получены извѣстія изъ Лиссабона отъ 29-го Декабря. Инсургенты, подъ начальствомъ Графа Бомфима, были разбиты 23-го числа Сальданьею при Торресъ-Ведрасѣ, и принуждены покориться. Потеря Королевскихъ войскъ простирается до 384 чел., въ томъ числѣ 38 офицеровъ. Инсургенты потеряли менѣе потому что дрались за валами и стѣнами. Фортъ Форка, составлявшій ключь позиціи, былъ взятъ послѣ упорнаго сопротивленія, и по переходѣ трехъ ротъ 2-го пѣхотнаго полка отъ инсургентовъ къ Королевскимъ войскамъ. Побѣжденные выпущены съ военными почестями, въ уваженіе къ оказанной ими храбрости. Между тѣмъ взято нѣсколько человѣкъ въ плѣнъ. Они отправлены въ Лиссабонъ на фрегатѣ Діанѣ. Графъ Бомфимъ писалъ къ Адмиралу Паркеру, прося его исходатайствовать у Правительства облегченіе участи плѣнныхъ.

Portugalia.

W Londynie otrzymano wiadomości z Lizbony pod d. 29 grudnia. Rokoszanie, pod dowództwem Hrabiego Bomfima, zostali porażeni d. 23 przez Saldanhę przy Torres-Vedras i do poddania się zmuszeni. Strata na stronie wojsk Królowéj wynosi około 384 ludzi, w téj liczbie 38 oficerów; na stronie zaś rokoszan była daleko mniejsza, gdyż walczyli z po za wałów i murów. Warownia Forka, będąca kluczem tego stanowiska, została zdobytą po nader zaciętéj walce i przejściu na stronę Królowéj trzech rot 2 go półku piechoty rokoszan. Pokonanéj załodze dozwolono wyjść wolno z wojennemi honorami, przez wzgląd na okazane przez nią wzorowe męztwo; zatrzymanych jednakże kilku jeńców, odesłano do Lizbony na fregacie Diana. Hrabia Bomfim pisał do Admirała Parkera prosząc, aby wyjednał u rządu złagodzenia ich losu.

Греція.

Аѳины, 20 Декабря.

Засѣданія обѣихъ палатъ открыты Королемъ 19 Ноября.

— 11-го с. м. Король принималъ въ торжественной аудіенціи депутацію второй палаты, которая представила Его Величеству отвѣтный адресъ на тронную рѣчь.

— Принцъ Луитпольдъ Баварскій прибылъ 12 Декабря въ полдень въ Пирейскую гавань. Король тотчасъ поспѣшилъ на встрѣчу своего брата. Къ продолженіе карантиннаго термина, принцъ посѣтитъ сосѣдніе острова Греціи. Греки хотятъ ближе ознакомиться съ принцемъ, который нѣкогда, быть можетъ, будетъ у нихъ царствовать.

— Оттоманское Правительство продолжаетъ свою систему преслѣдованія Грековъ. Въ новѣйшихъ извѣстіяхъ изъ Кидоніи и Митилены сообщаютъ, что болѣе трехъ сотъ Грековъ были тамъ произвольно заключены въ тюрьму только потому, что имѣли Греческіе паспорты. Оттоманскія начальства не только не обратили вниманія на представленія Греческихъ консуловъ, но сами консулы, то есть публично признанные чиновники, подверглись варварскимъ оскорбленіямъ, требующимъ немедленнаго и примѣрнаго удовлетворенія. Почти нѣтъ сомнѣнія, что такіе поступки причинятъ наконецъ разрывъ между Греками и Турками, и столь же мало можно сомнѣваться касательно послѣдствій, которыя повлечетъ за собою такой разрывъ, при нынѣшнемъ печальномъ состояніи Турціи.

Grecya.

Ateny, 20 grudnia.

Posiedzenia obu Izb otwarte zostały przez Króla d. 19 listopada.

— Dnia 11-go b. m, dawał Król uroczyste posłuchanie deputacyi drugiéj Izby, która złożyła Monarsze adress odpowiedni na mowę tronową; wczoraj zaś przyjmował podobnych adress ze strony Senatu.

— Dnia 12 grudnia o południu wpłynął do portu Pireus Xiążę Luitpold Bawarski. Król przybył natychmiast powitać swego brata. Xiążę, podczas kwarantany, zwiedzi wyspy przyległe stałemu lądowi Grecyi. Grecy są ciekawi poznać bliżéj Xięcia, który może kiedyś panować im będzie.

— Rząd turecki nie odstępuje swego systematu prześladowania Greków. Ostatnie wiadomości z Kydonii i Mityleny donoszą, iż przeszło 300 Greków wtrącono tam samowolnie do więzienia, jedynie z tego powodu, iż mieli greckie paszporta. Przedstawienia, które w tym względzie czynili Konsulowie Greccy, nie tylko nie zwróciły uwagi władz tureckich, ale nawet sami ciż Konsulowie, to jest publicznie uznani urzędnicy, wystawieni zostali na barbarzyńskie obelgi, wymagające niezwłocznego i przykładnego zadośćuczynienia. Nie ulega prawie wątpliwości, iż taki sposób postępowania, musi prędzéj czy późniéj doprowadzić nakoniec do otwartego zerwania pomiędzy Grekami i Turkami; i równie ż wątpić nie można o następstwach, jakie pociągnęłoby za sobą takie zerwanie, przy teraźniejszym smutnym stanie Turcyi.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 10 Декабря.

Засѣданіе Конгреса было открыто, 8-го Декабря сообщеніемъ посланія Президента Полька. По прочтеніи сего документа, Палата Представителей опредѣлила напечатать посланіе въ числѣ пятнадцати тысячъ

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 10 grudnia.

Posiedzenia Amerykańskiego Kongressu otworzone zostały 8-go grudnia, przez odczytanie poselstwa (mowy) Prezydenta Polka. Po przeczytaniu tego aktu, Izba Reprezentantów kazała go wydrukować w ilości 15,000

экземпляровъ. и отсрочила свои засѣданія.—Нынѣшнее посланіе безмѣрно длинно, но не заключаетъ въ себѣ много новыхъ фактовъ. Послѣдніе касаются исключительно двухъ вопросовъ; войны съ Мексикою, и финансоваго положенія Американскаго Союза. — Послѣ обычныхъ изъявленій удовольствія о общемъ благоденствіи страны, Президентъ Полькъ приступаетъ къ длинному оправданію причинъ, возбудившихъ войну съ Мексикою, и выражаетъ потомъ крайнюю необходимость продолжать войну съ величайшими усиліями.— Въ этой части посланія, Президентъ восходитъ до той эпохи, когда Мексика объявила себя независимою отъ Испаніи, и старается выставить всѣ проступки, дѣйствительные или воображаемые, въ которыхъ эта республика провинилась относительно Соединенныхъ Штатовъ. Въ числѣ сихъ обвиненій занимаетъ первое мѣсто то, что Мексика, признавъ себя должною Соединеннымъ Штатамъ вознагражденіе въ два милліона долларовъ за потери, претерпѣнныя Американскими подданными въ слѣдствіе произвольныхъ поступковъ со стороны Мексики, уклонялась до сихъ поръ подъ разными предлогами отъ исполненія своихъ обязательствъ, не смотря на испрошенныя и полученныя ею отсрочки. — За симъ слѣдуетъ Техасскій вопросъ. Президентъ утверждаетъ, что сдѣлавшись независимымъ кладѣніемъ, Техасъ имѣлъ право присоединиться къ Американскому Союзу, такъ же какъ и Союзъ, въ свою очередь, имѣлъ право принять его въ свои нѣдра. Жалобы Мексиканцевъ на это присоединеніе были, слѣдовательно, неосновательны. Не смотря на то, они пе|вые прибѣгли къ силѣ оружія, и Соединенные Штаты совершенно правы, ведя съ ними войну; они продолжаютъ ее теперь, не столько для покоренія Мексики, сколько для того, чобы принудить ее къ удовлетворенію Американцевъ за свои проступки и оскорбленія. — Президентъ Полькъ поздравляетъ потомъ народныхъ представителей съ огромными успѣхами уже одержанными Американскимъ оружіемъ въ Мексикѣ, Новой Мексикѣ, Новомъ Леонѣ, въ провинціяхъ Коагуилѣ и Тамаулипасѣ, въ Калифорніи и проч., занимающихъ обширнѣйшее пространство противъ того, какимъ Соединенные Штаты обладали первоначально. Все должно поэтому побуждать ихъ къ рѣшительному продолженію войны. не смотря на денежныя пожертвованія, которыя она влечетъ за собою. Впрочемъ причиняемыя ею издержки падутъ на Мексику, которая должна принять непремѣннымъ мирнымъ условіемъ уплату ихъ Соединеннымъ Штатамъ. Для покрытія же до времени чрезвычайныхъ расходовъ, причиняемыхъ этою войоою, Президентъ придлагаетъ Конгресу заключить заемъ въ двадцать три милліона долларовъ, которые необходимы для продолженія войны еще полтора года. Вмѣстѣ съ этимъ средствомъ Президентъ Полькъ совѣтуетъ наложить пошлину на нѣкоторыя привозныя статьи, которыя, по нынѣшнему тарифу, допускаются безъ всякой пошлины. Что касается до самаго тарифа, Г. Полькъ настаиваетъ на его удержаніи, ибо опытъ уже обнаружилъ его выгоду. Также какъ въ Англіи, старая финансовая система покровительствовала малому числу гражданъ на счетъ большей части народа, обогащая нѣкоторыя сословія и повергая въ нищету другія, стѣсненіемъ ихъ промышленности. Въ заключеніе Г. Полькъ предлагаетъ Конгресу послать къ Мекоику новыя войска, и присоединить по одному сильному военному пароходу къ каждой изъ четырехъ эскадръ, которыя уже содержатся Соединенными Штатами у Мексиканскихъ береговъ.“

— Изъ города Тампико американцы предприняли экспедицію на 60—70 англійскихъ миль въ верховья рѣки, въ слѣдствіе коей отняли у Мексиканцевъ два города; 10 большихъ пушекъ и множество аммуниціи.

— Полагаютъ, что вскорѣ Атлантическій и Тихій океаны покроются каперами; ибо президентъ Полькъ предложилъ конгрессу выдать съ своей стороны корсерскіе патенты, противъ Мексиканцевъ.

exemplarzy i odroczyła swoje posiedzenia. Teraźniejsze poselstwo jest nadzwyczajnie długie; nie zawiera jednakże wielu nowych faktów. Ostatnie dotyczą wyłącznie dwóch przedmiotów: wojny z Mexykiem i skarbowości Amerykańskiego związku. Po zwyczajnych oświadczeniach radości z postępów pomyślności ogólnéj, Prezydent Polk przystępuje do długiego wywodu przyczyn, które wywołały wojnę z Mexykiem, i wykazuje niezbędną konieczność prowadzenia jéj daléj z największém wysileniem. W téj części poselstwa, Prezydent zwraca się aż do owéj epoki, w któréj Mexyk ogłosił się niezawisłym od Hiszpanii, i wylicza starannie wszystkie wykroczenia, rzeczywiste czy domniemane, których ta Rzeczpospolita dopuściła się względem Stanów-Zjednoczonych. W rzędzie tych obwinień piérwsze miejsce zajmuje to, iż Mexyk uznawszy się dłużnym Stanom-Zjednoczonym 2 000,000 dollarów; za straty poniesione przez ich poddanych w skutek samowolnych postępków ze strony téj Rzeczypospolitéj, uchylał się do téj pory pod różnemi pozorami, od wypełnienia swoich zobowiązań, pomimo kilkakrotnie żądane przezeń i udzielone mu odroczenia. Daléj następuje kwestya Texańska. Prezydent utrzymuje, że Texas, stawszy się niezawisłym krajem, miał prawo przystąpienia do Związku Amerykańskiego, tak jak ze swojéj strony Unia, miała też zupełne prawo przyjęcia go do swego łona. Narzekania zatém Mexykanów na to przyłączenie, nie mają żadnéj zasady; mimo to jednak, oni piérwsi uciekli się do siły oręża i przymusili Stany-Zjednoczone do wojny, w któréj przeto też Stany nic sobie do zarzucenia nie mają; jeśli zaś teraz chcą popierać ją daléj, czynią to nie tak dla podbicia Mexyku, jako raczéj, aby go zmusić do zadosyćuczynienia Amerykanom za wszystkie względem nich wykroczenia i zniewagi. Następnie Prezydent Polk wińszuje rezprezentantom ogromnych korzyści, odniesionych już przez oręż Amerykański w Mexyku, Nowym Mexyku, Nowym Leonie, w prowincyach: Kohahuile, i Tamaulipasie, w Kalifornii, i innych, zajmujących daleko rozleglejszą przestrzeń, niżeli ta, jaką w początkach władały Stany-Zjednoczone. Ztąd zachęca je do stanowczego przedłużania wojny, nie oglądając się na pieniężne ofiary, które musi pociągać za sobą; tém bardziéj, iż wszystkie wynikające z tego względu wydatki spadną w końcu na Mexyk, który za piérwszy konieczny warunek pokoju, będzie obowiązany zwrócić koszta wojenne Stanom-Zjednoczonym. Dla pokrycia zaś do czasu nadzwyczajnych wydatków, które spowodowała taż wojna, Prezydent żąda od Kongressu zaciągnienia pożyczki 23,000,000 dollarów, które są niezbędnie potrzebne do dalszego prowadzenia wojny jeszcze przez półtora roku. Wraz z tym środkiem, P. Polk radzi obłożyć cłem niektóre artykuły przywozowe, które podług teraźniejszéj taryfy, są dozwolone bez żadnéj opłaty. Co się dotyczy saméj taryfy, P. Polk nalega na jéj utrzymanie, gdyż doświadczenie wykazało całą jéj korzyść. Stary bowiem systemat skarbowości, podobnie jak w Anglii, był tylko korzystnym dla małej liczby obywateli, bogacąc, zujmą większości narodu, niektóre klassy, a pogrążając w nędzy inne, przez scieśnienie ich przemysłu. W końcu żąda P. Polk od Kongressu, aby wysłano nowe wojska do Mexyku, jako też aby dodano po jednym mocnym parostatku do każdéj ze cztérech eskadre, które już Stany Zjednoczone utrzymują przy brzegach Mexykańskich.

— Z m. Tampico przedsięwzięli Amerykanie wyprawę o 60—70 mil (ang.) w górę rzeki, w skutku któréj zabrano Meksykanom dwa miasta, 10 wielkich dział i mnóstwo amunicyi.

— Spodziewają się, że wkrótce tak Ocean Atlantycki jak i Morze Spokojne pokryte zostaną kaprami; Prezydent Polk zaproponował bowiem Kongressowi wydanie nawzajem ze swéj strony listów Korsarskich, jako odwet przeciw Mexykanom.

ВИЛЬНА, въ Ѳип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 14-го Января 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*